

Foundation Helias

section Czech and Slovakia

Bernhardstraat 47-2
6707 CK Wageningen
cboogerd @ telfort.nl

Helias Bulletin pro Čechy a Slovensko

2016-1 -

Vánoční slavnost ve školce "Hvězdička" v Bratislavě

Dostáváte Zpravodaj pro Čechy a Slovensko, s informacemi, zprávami, a termíny kurzů v prvním čtvrtletí 2015. Zpravodaj je rozesílán zájemcům v Nizozemsku, v Čechách a na Slovensku. Mira Hašková zajišťuje překlad do češtiny jako dobrovolnice

Prosba o podporu

Každý příspěvek je velmi vítán, v době kdy je stále těžší „navazovat konečky k sobě“. Snažíme se s malými náklady vykonat mnoho v Čechách a na Slovensku, ale musí se stále pokračovat se sháněním prostředků. Můžete pomoci - například poskytnutím výnosu z bazárku, nebo z prodeje našich hezkých uměleckých pohledů. Práci v Čechách a na Slovensku můžete přímo podpořit na:

IBAN: NL58 INGB 0000 4032 72

od Stichting Helias/ Tsjechië en Slowakije - De Bilt.

Na tento účet můžete také přispět na různé speciální aktivity, když u Vašeho daru uvedete pro koho je určen. Například školky v Bratislavě nebo v Košicích, které musejí vycházet bez jakékoli podpory. Dary pro Stichting Helias jsou odečitatelné z daní

Vaše příspěvky umožňují naši práci!

Předem srdečný dík

V tomto Bulletinu:

Ve Vánočním čase slavíme svátek narození. V tomto Bulletinu je věnována pozornost dvěma lidem, kteří byli důležití pro práci v Čechách a nedávno zemřeli. Mechteld Camman v Nizozemsku a Jan Dostál v Čechách. Jan Dostál ve své knížce "Poselství Vánoc" sám ukázal propojení vánočního narození a velikonočního vzkříšení. Konec života zde, je také začátkem života v du duchovním světě, který právě o Vánocích může být tak blízko.

Přeji všem požehnané Vánoce, ve kterých se může přijít blíže jiný svět, pokud mu dokážeme otevřít svá srdce...

ČECHY

"Ale zítra začneme psát nový, čistý list. Měli bychom být vděční, že nový rok začíná právě ve vánoční době. Svá novoroční předsevzetí můžeme projasnit tím, že se zaposloucháme do nebeského života kolem sebe..."

Z knihy: Poselství Vánoc– Jan Dostál

Jan Dostál zemřel

6. prosince zemřel Jan Dostal ve věku 95 let. Jan Dostal byl jeden z posledních ještě žijících zástupců generace, která se v komunistické době aktivně zabývala antroposofií. Vedl studijní skupinu a přeložil několik knih od Rudolfa Steinera. To vše tajně, protože to bylo zakázané. Byl také v kontaktu pro lidi ze zahraničí, kteří občas navštívili Prahu. Jeden z těchto návštěvníků mu opatřil chatu v Senešnici, kde mohl pořádat malé kurzy. Jan Dostál studoval ve Stuttgartu v bohosloveckém semináři křesťanského společenství, ale nikdy nepracoval jako kazatel. Stal se učitelem hudby. Jan Dostál žil se svou ženou Michaelou a pěti dětmi v bytě v Praze. Tam jsem se s ním setkal poprvé v lednu v roce 1990. V té době Praha ještě šuměla na vlnách revoluce, která byla krátce před tím a přinesla novou vládu s prezidentem Václavem Havlem. Jan Dostál se stal nosnou silou v antroposofickém hnutí, které nyní mohlo pracovat veřejně a rychle se rozrůstalo. Několik let byl předsedou antroposofické společnosti. Živil se prací v hudební a jazykové oblasti, kde uplatnil své talenty. Kromě překladů knih, napsal také sám několik pracovních sešitů ve kterých jsou základní myšlenky o formování řeči a přeložil několik jazykových cvičení od Rudolfa Steinera. Také přeložil 'Chemickou svatbu' od Christiaana Rozenkruise', 'Hymny k poctě noci' od Novalise a pohádku od Goetheho. Zajímavá je také jeho biografická skica Jana Amose Komenského a výše citované rozjímání o poselství Vánoc. Aktivně spolupracoval při vzdělávání učitelů a přednesl mnoho přednášek. Zůstal vitální a aktivní do vysokého věku. Díky tomu mohl mnoho ze svých vhledů předat mladší generaci. Jan Dostál byl pohřben 11. prosince, 12. prosince se konala hojně navštívená bohoslužba v křesťanském společenství v Praze.

Mateřské školky

Pedagogická dílna

Tato dílna je pro učitelky, které ukončily studium a funguje už 15 let. Minulý seminář se konal 23.-24.dubna v Turnově. Bylo to pokračování na téma: *rozvoj řeči*. Tentokrát se probíralo a zkoušelo vyprávění pohádek, z různých aspektů. Příští seminář bude 18.-19. března ve svobodné školce v Příbrami. Budeme pokračovat v tématu vývoje řeči.

Více informací: Jiroutovahelena@seznam.cz

Pracovní skupina školek z Českých Budějovic, Písku a Příbrami

Minulé léto byla založena nová pracovní skupina se třemi svobodnými školkami z jižních čech: České Budějovice, Písek a Příbram. Prvním úkolem je sestavit souhrn otázek ohledně organizace a spolupráce mezi svobodnou školkou a školou. Účelem je vytvořit obraz toho, jakou pozici může školka v této spolupráci mít.

V pracovní skupině jsou, kromě níže podepsaného a Heleny Jiroutové z Kruhu mentorů, také tři vedoucí učitelky: Adela Havlova, Marie Hajkova a Anna Steinbach. V budoucnu se tato spolupráce může případně rozšířit i o jiné oblasti.

Mateřská školka v Českých Budějovicích

Školka v Českých Budějovicích tvoří organizační celek se svobodnou školou ve městě jako soukromé zařízení. Školka funguje v přestavěném obytném domě s hezkou velkou zahradou na předměstí Budějovic.

To jí dodává příjemnou osobní atmosféru. Místnosti jsou zde o něco menší než třídy bývají. Proto jsou tu dvě skupiny po přibližně 15ti dětech. Kolegium se připravuje na získání waldorfského statutu. Níže podepsaný navštěvuje školku již několik let. Tento školní rok pracujeme s prohlubováním komunikace s dítětem a se schopnostmi rozpoznávání.

Školka dostala finanční podporu od IHF a od Sdružení pro podporu pedagogiky svobodných škol. Díky za to!

Stáže

V únoru budou učitelky Katka MacManus a Adélka Halová ze školky v Českých Budějovicích hosty na stáži ve svobodné školce v nizozemském městě Meppel.

Kruh mentorů mateřských školek

V létě 2014 se zformovala skupina mentorů svobodných mateřských školek, kteří se společně chtějí dále rozvíjet pro své poslání. Scházíme se několikrát do roka, vyměňujeme si zkušenosti a prohlubujeme chápání některých témat. Vytvořil se rámec pro pozici mentorů uvnitř asociace a ve školkách. Nyní se vytváří orientační rukověť pro mentory.

V tomto kruhu nyní společně pracují: Milena Dufkova, Helena Jiroutova, Emilka Vitkova, Hana Neubaurová a níže podepsaný. Navštěvují školky v Brně, Plzni, Českých Budějovicích a Písku. Možná budou následovat ještě další.

Mateřská centra

Kruh mateřských center

Mateřská centra nabízejí prostor pro matky s malými dětmi do čtyř let kde se mohou setkávat. Od roku 1999 se zakládá v Čechách stále více těchto center, která se sdružila v Kruhu mateřských center a chtějí vycházet z waldorfské pedagogiky. Tento kruh je členem IASWECE (International Association for Steiner/Waldorf Early Childhood Education), skupiny 0-3 roky. Jednotlivá centra však nemají přízvisko „waldorfská“, protože k tomu není dán žádný profil, žádné vzdělávání apod.

Samostatné sdružení

Od jara 2012 dostal Kruh jako sdružení vlastní právní formu a je tak lépe vybaven pro dosažení fondů. Jeho výkonou radu tvoří Hana Hajnová, Eva Líbalová, Jana Vyskočilová a Jana Švejdová. Eva se rozloučí za mnoho let že podporovala naše práce. Nastoupila místo ně Pavlina Koblího z wmš Dusíková. Cornelis Boogerd zůstane, formálně jako cizinec, ve spojení s výkonnou radou.

Semináře pro matky

Dvakrát ročně organizují Hana Hajnová, Eva Líbalová a Cornelis Boogerd semináře pro matky s malými dětmi z celé země ve svobodné školce v Praze 6. Minulý seminář byl 31.října: *Každé dítě potřebuje jiný přístup*. Tentokrát se o tématickou část postarala **Carla Meertens** z Nizozemska. Zkrze různá cvičení a hry mohli účastníci prožívat, o co se jedná. Příští seminář bude **12. března 2016** ve školce v Praze v Dusíkové ulici, opět s **Tessou Dirksen**. Pro informace sledujte webové stránky, ww.ikruh.cz

Oběd při semináři pro matky s Carlou Meertens – 31-10-2105

Webové stránky

V červnu 2011 vznikly vlastní webové stránky pro mateřská centra a vychovatele malých dětí. Kromě mnoha informací zde najdete také různé texty a videa ke stahování. Nová webová adresa je: www.ikruh.cz

Vzdělávání učitelů

Toto vzdělávání zakončilo svůj druhý ročník letní akademií v Semilech 6.-18. července. Kolem padesáti účastníků navštěvuje v průběhu roku víkendové semináře v Praze. Příští rok bude toto vzdělávání ukončeno závěrečnou prací.

Leo Klein navštěvuje školy

Také tento podzim navštívil Leo Klein několik škol v Čechách. Pracoval s učiteli a rodiči v Praze, v Karlových Varech, v Příbrami a v Písku. Leo vesele prožívá už 85 rok Každoročně navštěvuje také několik škol v USA. Pracuje nejen jako učitel, ale také výtvarný umělec.

Slovensko

Svobodné školy na Slovensku

Svobodná škola v Košicích

Svobodná škola v Košicích pracovala dosud jako součást školy v Bratislavě. V nově vzniklé situaci to již není možné a škola se musela samostatně zaregistrovat. Podle nového ustanovení, musí být založena nová svobodná škola, tedy to o co se zde léta usilovalo! Od září jsou tedy na Slovensku najednou **dvě** svobodné školy.

Škola v Košicích má nyní druhou a čtvrtou třídu. Z několika důvodů zde chtějí novou třídu otevírat jednou za dva roky. V září se proto ještě nová první třída neotevírá. Skupinka starších předškoláků bude mít v průběhu roku zvláštní program, a přechod do první třídy bude mít o rok později.

Škola je umístěna jednom křídle vysoké školy ekonomické, kde bude postupně dostávat větší prostor. Minulý rok se k ní přidala i mateřská školka. (viz níže v tomto Bulletinu).

Nově nabytá samostatnost s sebou přináší také spoustu nové práce, zejména v administrativní oblasti. Proto přišla *Katka Havrilova* posílit kolegium. Katka je jedna s prvních aktivních podporovatelů pedagogiky svobodné školy v Košicích. Mnoho let již pracovala pro sdružení "Kridla", které organizuje různé aktivity pro rodiče. Kromě práce v managementu bude také vyučovat Německý jazyk. Kontakt se svobodnou školou v Bratislavě bude pokračovat.

Více informací: <http://kosice.iwaldorf.sk/skola>

Svobodná škola v Bratislavě

Svobodná škola v Bratislavě dostala minulý rok konečně schválení, po patnácti letech dobré práce. Školní rok probíhá pěkně. Novou první třídu naplnilo 25 žáků. Vede ji Slavka Šebová, která odmítla pokračovat ve funkci ředitelky. Xincia Činčarová ji následuje. Xincia se velmi angažuje ve věci zřízení lycea v Bratislavě, což se zatím nepodařilo.

Dále školu navštívil Roland Steinemann z Dornachu a také se v Bratislavě konala mezinárodní konference o kreativní pedagogice.

Více informací: <http://waldorfskaskola.sk>

Nová iniciativa v Bratislavě – Devinska Nova Ves

Stávající svobodná škola v Bratislavě již nemůže přijmout všechny zájemce. Tento školní rok se ještě nepodařilo zahájit provoz nové školy, doufá se, že to bude v příštím roce. Probíhá zde dobrá spolupráce se stávající svobodnou školou. Pravidelně jsou přednášky a dílny pro rodiče potencionálních žáků.

Mateřské školky na Slovensku

Nyní zbývají na Slovensku jen tři waldorfské školky, po té, co to školky ve Zvolenu a Prievdzi musely vzdát. Školky stále nejsou nadřízenými orgány uznané a musí proto finančně vycházet bez státní podpory. O nový opatrný start se pokouší iniciativa v Senci, v sousedství Bratislavy. Jsme zvědaví, co se z toho vyvine. Dále jsou aktivity pro děti ve Zvolenu a v Žilině, jako loutkové divadlo, ruční práce a eurytmie.

Studnička v Košicích

Studnička je druhá školka na Slovensku uznaná skrze IASWECE jako waldorfská mateřská školka. Také Studnička to má finančně těžké, protože není dotována. Tuto školku můžete podpořit na účtu Stichting Helias. Jsou potřeba peníze na různé materiály, na nájemné a do školního fondu pro rodiče, kteří nemohou platit školné. Učitelky zde pracují za minimální mzdu, mnoho práce dělají dobrovolníci, maminky pomáhají v kuchyni, aby se měly redukovat školné, jedna učitelka pracuje bez honoráře a za to nemusí platit školné svým dětem. Potřebovali by zde ještě jednu placenou sílu, ale nejsou na to prostředky. Je obdivuhodné, co zde za těchto podmínek dokážou a s jakým nadšením.

Od září 2014 se školka přidala k základní škole. Jsou zde nyní dvě oddělení (13 a 19 dětí) v jednom křídle budovy, kde dále sídlí ekonomická akademie. Také toto léto zde pilně pracovali na zlepšení vybavení a školního terénu. Byly k tomu o prázdninách zorganizovány dva pracovní týdny. Minulé léto se zde pilně pracovalo na úpravách, ale stále zbývá mnoho práce, uvnitř i venku. Během nastávajícího léta budou zorganizovány pracovní týdny. Také tento rok dostali Košice příspěvek od IHF a od Sdružení pro podporu pedagogiky svobodných škol z Holandsko. Srdečně za to děkujeme!

Kurz osobního prohlubování pro učitelky mateřských školek v Košicích

Učitelky Katarina, Anna, Lidia a Janka, s nimiž začal níže podepsaný pracovat na novém prohlubovacím cyklu, budou pokračovat průběhu celého roku.

Jeho tématem je:

1. Prohlubování vlastních schopností vnímání a porozumění dítěti.

2. Rozvíjení osobně vhodných forem rozhovor o děti.

Těmito tématy se budeme zabývat během dvou setkání v průběhu roku spolu s dalšími učitelkami ze svobodných školek. (viz níže : semináře).

Více informací: <http://kosice.iwaldorf.sk/>

Hviezdička v Bratislavě

Hviezdička je nejstarší školka a je uznaná v IASWECE. Funguje v rodinném domku s velkou zahradou v Bratislavě a má dvě skupiny dětí, rozdělené podle věku. Odpoledne se skupiny spojují. Domácí atmosféra působí na děti léčivě. Hviezdička přijala pro nadcházející školní rok 31 dětí, několik zájemců bohužel musí čekat na umístění. Také zde je tedy velký zájem, navzdory školnému. Hviezdička dostala také tento rok podporu od IHF a Sdružení pro podporu pedagogiky svobodných škol, na učební pomůcky a vylepšení zahrady, například nové branky a dřevěný domeček.

Dina Kerkstra navštěvuje tuto školu jako její mentorka. Navštívila školku opět v říjnu 2015. Více informací o Hviezdičce: Hviezdicky.iwaldorf.sk

Jablonka v Bratislavě

Jablonka funguje v rodinném domku v Bratislavě. Ačkoliv Jablonka také nedostává podporu, je zde teď o něco lepší finanční situace, chodí sem více dětí. Jsou zde nyní dvě třídy, které navštěvuje 16 a 20 dětí.

Jablonka stále hledá vhodné prostory. Pokud by se podařilo rozšířit kapacitu, bylo by dostatek zájemců. Nyní se doufá, že příští rok budou k dispozici prostory na Petržalce, tedy v jiné městské části Bratislavy.

Webové stránky Jablonky: <http://jablonka.iwaldorf.sk>

Jazierka – Senec

I v Senci u Bratislavy začala fungovat nová skupinka Jazierka. Zapsáno je 11 dětí, ale ne všechny docházejí denně. Zatím školka funguje u Uly Belianské doma. Hledá se větší prostor, kam by mohlo chodit víc dětí. Přejeme učitelce Ule Belianské a jejím spolupracovnicím mnoho úspěchů!

Návštěvy

- V říjnu byla Dina Kerkstra z Leidenu opět na týdení návštěvě v Hviezdičce v Bratislavě.
- Na květen je plánovaná návštěva níže podepsaného ve školce v Košicích a následně seminář pro doškoluující se učitelky.
- Brigitte Goldmann z Vídně vede nový vzdělávací kurz pro učitelky mateřských školek, který se koná v Jablonce v Bratislavě. Navštěvuje školku tedy pravidelně.

Vzdělávání pro učitelky mateřských školek a učitele

V září 2013 bylo zahájeno otevřeno tříleté studium pro učitelky mateřských školek, vedené Blankou Lichtnerovou a Martinou Lachmannovou, ve spolupráci s Brigitte Goldmann z Vídně. Toto vzdělávání probíhá ve školce Jablonka. Druhý ročník navštěvuje 30 studentů.

Vzdělávání pro učitele probíhá už tři roky a v září začalo spolupracovat s Donau Universtiteit z Vídně. To znamená také to, že studium bude akreditováno jako magisterské pro waldorfské pedagogy. Lektory jsou z části ze Slovenska a z části z Rakouska. Další informace www.iwaldorf.sk

Prohlubující seminář pro učitelky mš – Košice v květnu 2016

Jak již bylo řečeno, získávají semináře nyní více regionální charakter. Má to také svůj význam, protože v Košicích dosud nebyla velká nabídka. Kromě toho mohou semináře být nyní více kontinuální, protože přímo navazují na potřeby školky v Košicích.

Od 15.do 17. května jsme pracovali v Košicích s učitelkami ze školky a s několika dalšími učitelkami z tohoto kraje, na tématech navržených školkou:

1.Jak můžeme prohlubovat a rozšiřovat naše schopnosti vnímání a porozumění dětem?

2. Jak najít osobně vhodný způsob rozhovor o děti?

Během víkendu jsme tyto otázky uvedli do pohybu a našli cestu, kterou se školka může ubírat během dalšího roku. Příští květen bude seminář pokračovat s níže podepsaným.

Nizozemsko

Mechteld Camman zemřela

Mechteld Camman při 25. jubileu Sdružení Helias 21. listopadu 2014

Před rokem jsem psal v Bulletinu o 25. jubileu Sdružení Helias. Při té příležitosti Mechteld Camman složila svojí funkci pokladní této organizace. Tuto funkci plnila 25 let s velkým nasazením. Zůstala dále členkou vedení. Finanční a administrativní práce byla převedena pod kancelář sdružení Iona. Tak mohla Mechteld s klidem v srdci opustit svůj úkol a vytvořit si prostor pro nové věci.

Ale šlo to jinou cestou.

V květnu ji začala bolet noha. Po diagnóze nemoci svalů nebo lymfy, zůstalo přece něco nejasného. A další vyšetření ukázalo, že se jedná o rakovinu plic, již tak rozsáhlou, že léčba by neměla smysl.

Několik dní po této zprávě jsem s Mechteld hovořil. Jako vždy, byla prozaická a praktická.: "Říkala jsem si, co by mohlo být mým dalším úkolem. Zjevně tu již nemám žádné další poslání. Takže tady už nemám co dělat a čekám na poslání na druhé straně. Tak je to." Žádná stopa sentimentu nebo stěžováním. Co nejdále byla samostatná a s pomocí zůstala ve svém bytě. Rodina a přátelé jí podporovali, vařili, střídali se u ní.

Poslední týdny byly těžké. Mechteld zemřela 25.října. Byla 25 let nosným pilířem, fungujícím v zákulisí nadaci. Kromě práce pokladní, byla spojena také s prací především v Bulharsku. Mnoho lidí je jí vděčných za základ, který umožnil jejich práci. To platí také pro mou práci v Čechách, na Slovensku a Ein Bustan v Izraeli. V počátečních letech Mechteld také prakticky pracovala ve skupině pro Čechy a Slovensko. Bulletin, který stále rozesílám byl v prvních letech posílán poštou. Mechteld pomáhala například také s obálkami s adresami, dodáním na poštu. V té době ještě nebyl žádný email apod. Svět se rychle mění. Za 25 let udělali lidé, spojení s hnutím Helias mnoho práce a položili základy mnohým novým věcem, hlavně ve východní Evropě. Mechteld na tom měla významný podíl.

A jak to teď bude dál? Jak již bylo řečeno, finanční administrativu Mechteld předala. Další členové vedení, Henk Poppenk a Barbara Berns se radí s ostatními jak tuto ztrátu nahradit a jakým směrem se bude Helias ubírat do budoucna. Budu vás o tom informovat.